

Member of IUCN

Janusz Sielicki
Vice President
Europe, Africa south of
the Sahara and Oceania
Poland

H.E. Majed Al Mansouri
President
United Arab Emirates

Keiya Nakajima
Vice President
Asia
Japan

Dan Cecchini
Vice President
The Americas
United States of America

Karim Roussellon
Vice President MENA
Morocco

Mark Upton
Executive Secretary
United Kingdom

Antonio Carapuço
Treasurer
Portugal

Gary Timbrell
Chief Executive Officer
Ireland

Omar Fouad Al Ahmed
SEO MENA Region

Warszawa, 22 września 2020.

Szanowny Pan
Profesor Piotr Gliński
Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Szanowny Panie Premierze

Pozwalam sobie prosić o pomoc w kwestii ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego, zagrożonego przez niektóre zapisy w Tekście ustawy przekazanej do Senatu zgodnie z art. 52 regulaminu Sejmu: Ustawa z dnia 18 września 2020 r. o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz niektórych innych ustaw. Prosimy o zaproponowanie Senatowi pewnych zmian w ustawie.

W żadnym miejscu ustawy zwierzęta biorące udział w pokazach sokolniczych służących promowaniu niematerialnego dziedzictwa kultury i edukacji przyrodniczej czy rekonstrukcjach historycznych, nie zostały wymienione obok zwierząt wykorzystywanych, zgodnie z prawem, do celów specjalnych, filmowych, sportowych. Czy po „wejściu” ustawy ich układanie i prezentowanie np. w trakcie uroczystości państwowych czy samorządowych, a także promowanie wiedzy o historii i dziedzictwie kulturowym i miłości do zwierząt nie stanie się nielegalne?

Ta sama kwestia dotyczy także innych zwierząt obecnych w innych elementach naszych narodowych tradycji, przykładowo powstaje pytanie czy legalne będzie pokazywanie barci z żywymi pszczołami, które także są polskim niematerialnym dziedzictwem kulturowym.

Nasz niepokój szczególnie budzą zapisy procedowanej ustawy zawarte w druku 378 :

I. art 17:

-ust. 1 (pkt 2 projektu)

„1a. Zabronione jest wykorzystywanie w celach widowiskowych zwierząt wolno żyjących (dzikich) lub należących do gatunków takich zwierząt urodzonych i wychowanych w niewoli, za wyjątkiem ogrodów zoologicznych lub podobnych miejsc służących obserwacji zwierząt (...).” ;

Proponujemy dopisanie jako dozwolonych **pokazów i rekonstrukcji historycznych służących edukacji oraz promocji niematerialnego dziedzictwa kultury.**

-ust. 5:

„5. Zabrania się działalności menażerii objazdowych, a także organizowania i prowadzenia występów cyrkowych z udziałem zwierząt lub podobnych pokazów, związanych z wykorzystywaniem zwierząt w celach rozrywkowych.”

Ponieważ ustawa nie zawiera definicji „lub podobnych pokazów), Proponujemy dopisanie, że „...podobnych pokazów...” **nie dotyczy rekonstrukcji historycznych i pokazów służących edukacji i promocji niematerialnego dziedzictwa kultury.**

-ust. 8:

„Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury określi, w drodze rozporządzenia, minimalne warunki utrzymywania poszczególnych gatunków zwierząt wykorzystywanych do celów filmowych, sportowych (...) i specjalnych, mając na względzie zapewnienie im właściwej opieki.”

Proponujemy dopisanie do celów **promocji niematerialnego dziedzictwa kultury i edukacji**.

II. art. 18:

-ust. 1

„Zwierzęta wykorzystywane do celów filmowych, sportowych(...) i specjalnych mogą być przetrzymywane, hodowane i prezentowane jedynie w stadninach,(...) w miejscach przeznaczonych dla zwierząt wykorzystywanych do celów specjalnych lub w miejscach spełniających warunki wymagane w przypadku miejsc przeznaczonych dla zwierząt wykorzystywanych do celów specjalnych, w ogrodach zoologicznych oraz w ośrodkach rehabilitacji zwierząt, pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej.”;

Zależy nam dopisania celów **służących promocji niematerialnego dziedzictwa kultury i edukacji**.

Sokolnicy używają ptaków z gatunków zwierząt dzikich urodzonych w niewoli - bez tych zwierząt promocja sokolnictwa jako niematerialnego dziedzictwa kultury polegająca na publicznych wystąpieniach, edukacja przyrodnicza w zakresie ochrony ptaków drapieżnych, pokazywaniu lotów tych ptaków, wygłaszania prelekcji z ich udziałem stają się prawdopodobnie niemożliwe.

Obecnie w Polsce sokolnictwem jako sztuką układania ptaków drapieżnych do łowów zajmuje się 150 osób. Od samego początku sokolnicy angażują się w ochronę ptaków drapieżnych, w szczególności prowadzą edukację przyrodniczą w szkołach, poprzez pokazy sokolnicze, biorąc udział w targach czy piknikach organizowanych przez organizacje społeczne, władze samorządowe, administrację leśną, władze państwowe i wiele innych instytucji.

W 2015 r. decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „ Sokolnictwo -żywa tradycja" zostało wpisane na Krajową Listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego, a w 2020 roku został złożony wniosek o wpisanie polskiego sokolnictwa na Światową Listę UNESCO. Współczesne sokolnictwo w 2017 roku obchodziło 45 lecie istnienia. Jubileusz uświetniło otwarcie wystawy pt. „Chwal Ćwik! – Żywa tradycja sokolnictwa” w Muzeum Pałacu Zamoyskich w Kozłówce. Następnie wystawa znajdowała się w Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa w warszawskich Łazienkach.

Sokolnictwo podlega przepisom ustawy o prawach zwierząt, które do tej pory w wystarczający sposób zapobiegały wszelkim nadużyciom względem dobrostanu ptaków łowczych, jak nazywamy ułożone ptaki drapieżne.

Pełniąc jednocześnie funkcję Wiceprezydenta Międzynarodowego Stowarzyszenia Sokolnictwa i Ochrony Ptaków Drapieżnych, mogę zapewnić, że etyczne sokolnictwo w Europie i na całym świecie ma w swoim centrum dobrostan ptaków, które wykorzystujemy. Potwierdzeniem jest także to, że zgłoszenie sokolnictwa na listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO dotyczy 22 krajów, w tym ponad połowy będących członkami Unii Europejskiej, będąc największym tego typu zgłoszeniem w historii UNESCO, Kolejnych kilkanaście krajów ma lub pracuje nad wpisaniem sokolnictwa na listy krajowe niematerialnego dziedzictwa.

W świetle powyższego prosimy o pomoc w zachowaniu naszego narodowego dziedzictwa.

W razie jakichkolwiek pytań jestem do dyspozycji.

Z poważaniem

Janusz Sielicki

IAF Vicepresident for Europe, Sub-Saharan Africa and Oceania
Przedstawiciel polskich sokolników w sprawie niematerialnego
dziedzictwa kulturowego